

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 708/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej euroadvokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, Symfonická 1496/9, Praha 5, Česká republika, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Nt 6/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu elektronickou formou 7. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Nt 6/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. V poradí v druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľka prednáša v zásade identické tvrdenia ako vo svojej prvej ústavnej sťažnosti, ktorú ústavný súd pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom uznesením č. k. I. ÚS 173/2022 z 31. marca 2022 (právoplatným 3. mája 2022) odmietol. Zo sťažovateľkou uvedeného skutkového stavu vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní nerozhodol o jej návrhu zo 4. apríla 2019, ktorým sa domáha vyslovenia účasti jej zomrelého otca [REDAKOVANÉ] na súdnej rehabilitácii, a tým malo dôjsť k porušeniu jej práv. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že v napadnutom konaní podala sťažnosť na prietahy v konaní, ktorú podpredseda okresného súdu vyhodnotil ako dôvodnú a v písomnosti označenej ako „*Oznámenie*“ č. k. 1 SprV 382/2021 z 28. septembra 2021 sťažovateľku informoval, že prejednávaná právna vec

bola pridelená novému zákonnému sudcovi, a to z dôvodu odchodu predchádzajúceho sudcu na Krajský súd v Bratislave.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 ZoÚS), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 ZoÚS), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 ZoÚS) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 ZoÚS.

4. Ústavný súd konštatuje, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie) podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov (napr. II. ÚS 55/98, IV. ÚS 105/07, I. ÚS 280/08, II. ÚS 186/2010), a preto možno namietané porušenie označených práv sťažovateľky posudzovať spoločne.

5. Požiadavka starostlivo odôvodniť zbytočné prieťahy v namietanom postupe orgánu verejnej moci nie je rozhodne samoúčelná. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je totiž pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len so zreteľom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého orgánu verejnej moci nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 280/2020). Pre posúdenie prípadných prieťahov v konaní orgánu verejnej moci sa preto o to viac vyžaduje náležité odôvodnenie ústavnej sťažnosti a chronologický opis (aspoň čiastočný) skutkového stavu, ktorý by ústavnému súdu už po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti umožnil vytvoriť si základnú predstavu o spôsobe vedenia napádaného konania (I. ÚS 266/2021). Ústavný súd tieto kritériá považoval za natoľko precedenčne významné, že sa rozhodol ich publikovať v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod poradovým číslom 88/2021).

6. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju ústavnú sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014, II. ÚS 594/2016). Sťažovateľ musí ďalej vysvetliť, v čom vidí porušenie základného práva alebo slobody, ktoré boli podľa jeho názoru konkretizovaným zásahom orgánu verejnej moci porušené. Takto formulovaná požiadavka odzrkadľuje potrebu dôsledného odlíšenia úlohy ústavného súdu od úloh iných orgánov verejnej moci (predovšetkým všeobecných súdov). Kým totiž všeobecné súdy prioritne chránia subjektívne práva fyzických osôb a právnických osôb plynúce zo zákonných, prípadne od zákona odvodených právnych predpisov, *vice versa* ústavný súd je v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy povolaný na ochranu tých subjektívnych práv, ktoré sú ako základné práva a slobody zakotvené v ústave alebo v kvalifikovaných medzinárodných zmluvách

(III. ÚS 352/2017, č. 63/2017 ZNaU). Je nevyhnutné, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo vysvetlenie ústavných požiadaviek, s ktorými namietaný postup orgánu verejnej moci koliduje, a pritom musí byť preukázané, do akej miery rozporovaný postup štátneho orgánu zasahuje do označených práv sťažovateľa (m. m. rozhodnutie Spolkového ústavného súdu Spolkovej republiky Nemecko č. k. 1 BvR 1584/10 z 24. 8. 2010, odsek 3; rozhodnutie Spolkového ústavného súdu Spolkovej republiky Nemecko č. k. 1 BvR 2214/19 z 10. 12. 2019, odsek 13).

7. Sťažovateľka, resp. jej právny zástupca sa výhradami a odporúčaniami formulovanými v uznesení ústavného súdu neriadili a len štyri dni po jeho právoplatnosti (3. máj 2022, pozn.) podali druhú identickú ústavnú sťažnosť, ktorú doplnili len o odkaz na podobný prípad posudzovaný ústavným súdom. Keďže okrem skutkových tvrdení (bod 2 tohto uznesenia, pozn.) sa sťažnosťná narácia aj v poradí druhej ústavnej sťažnosti obmedzila len na strohé konštatovanie, že vo vzniknutej situácii sťažovateľka zistila porušenie svojich práv (bod IV ústavnej sťažnosti, pozn.), bez toho, aby tento zásah bližšie odôvodnila, ústavný súd opakovane rezultuje, že ani v poradí druhá ústavná sťažnosť neobsahuje relevantné ústavnoprávne zdôvodnenie. Nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014, II. ÚS 594/2016), pričom „poľaviť“ z pertraktovaných kritérií obsahu ústavnej sťažnosti je v zásade možné, len ak by v konaní orgánu verejnej moci existovali prieťahy extrémnej intenzity, čo ale nie je prípad sťažovateľky. Ústavný súd uskutočnením vlastného prieskumu (§ 60 ods. 2 ZoÚS) zistil, že okresný súd uznesením č. k. 9 Nt 6/2019 z 22. júna 2022 rozhodol o účasti otca sťažovateľky na súdnej rehabilitácii a v súčasnosti posudzuje sťažnosť, ktorú proti predmetnému uzneseniu podal prokurátor.

8. Sťažovateľka si tak ani po druhýkrát nespĺnila povinnosť riadne a zákonným spôsobom odôvodniť svoju ústavnú sťažnosť. Absencia kvalifikovaného odôvodnenia ústavnej sťažnosti predstavuje pre jeho zásadný význam nedostatok takej povahy, pri ktorom neprichádza do úvahy výzva na jeho odstránenie podľa § 56 ods. 3 ZoÚS, keďže predmetné ustanovenie zákona slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (I. ÚS 185/2021, č. 81/2021 ZNaU), a preto ústavný súd nepristúpil k výzve na odstránenie zisteného nedostatku ústavnej sťažnosti. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 280/2020). Ústavný súd v prípade sťažovateľky opakovane pripomína, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom a prípadná výzva na odstránenie nedostatkov, spočívajúcich v absencii náležitého odôvodnenia ústavnej sťažnosti (už po predchádzajúcom upozornení ústavného súdu – bod 7 tohto uznesenia, pozn.), by *de facto* znamenala supľovanie úkonov právnej služby a povinnosti advokáta postupovať s odbornou starostlivosťou [§ 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, pozn.], čo nie je žiadnym spôsobom akceptovateľné (m. m. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 660/2016).

9. V konklúzii uvedeného a v spojení s § 43 ods. 1 ZoÚS ústavný súd konštatuje, že ani v poradí druhá ústavná sťažnosť sťažovateľky nie je dostatočne odôvodnená, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) ZoÚS pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

10. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

11. Nad rámec uvedeného ústavný súd rezultuje, že k ústavnej sťažnosti sťažovateľka, resp. jej právny zástupca, priložili fotokópiu plnej moci na zastupovanie sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom, ktorá bola podpísaná len kvalifikovaným elektronickým podpisom advokáta, nebola však podpísaná kvalifikovaným elektronickým podpisom sťažovateľky a nedošlo ani k transformácii tohto listinného dokumentu do elektronickej podoby vykonaním zaručenej konverzie. Fotokópia plnej moci na zastupovanie sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom tak bola ústavnému súdu doručená bez priloženia osvedčovacej doložky zaručenej konverzie z listinnej podoby plnomocenstva do jeho elektronickej podoby, ktorej vytvorenie ustanovuje zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov [(ďalej len „zákon o e-Governmente“), § 63 ods. 1 a § 40 ZoÚS, § 35 ods. 2 a § 36 ods. 3 zákona o e-Governmente] a jej obsahové náležitosti vrátane bezpečnostných prvkov bližšie upravuje vyhláška Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky č. 70/2021 Z. z. o zaručenej konverzii v znení neskorších predpisov. S prihliadnutím na výsledok konania ústavný súd už z dôvodu procesnej ekonomie nepristúpil k odstraňovaniu predmetného nedostatku, keďže ani jeho prípadné odstránenie by nevedlo k inému rozhodnutiu o ústavnej sťažnosti sťažovateľky, než je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

12. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) ZoÚS], a preto nie je vylúčené, aby sťažovateľka podala svoju ústavnú sťažnosť opakovane, avšak po splnení všetkých zákonných podmienok a s uvedením relevantnej skutkovej a právnej argumentácie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 21. decembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu